Strojmistr železniční dopravy (kód: 37-060-N)

Autorizující orgán: Ministerstvo dopravy
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání: Strojmistr železniční dopravy
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 5

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technické dokumentaci železničních vozidel	4
Kontrola stavu hnacích vozidel a jejich výběr pro vlakové soupravy	5
Základní diagnostikování poruch železničních hnacích vozidel	4
Vedení dokumentace železničních hnacích vozidel	5
Koordinace provozu v přiděleném obvodu depa	5
Koordinace činnosti železničních pracovníků podle směnového plánu a grafikonu	5
Řízení lokomotivních čet	5
Řízení provozu na automatizovaném pracovišti strojmistra	5
Koordinace posunu hnacími vozidly v depu	4
Sestavování směnového plánu železničního provozu	5
Určování optimálního využívání strojních a personálních kapacit v železničním depu	5

Platnost standardu

Standard je platný od: 26.07.2016 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technické dokumentaci železničních vozidel

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat nejdůležitější normy a technickou dokumentaci železničních vozidel	Písemné ověření
b) Prokázat znalost obsahu nejdůležitějších norem a technické dokumentace železničních vozidel	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola stavu hnacích vozidel a jejich výběr pro vlakové soupravy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady a pravidla sestavování vlakových souprav	Ústní ověření
b) Předvést a vysvětlit zásady kontroly stavu železničních vozidel	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat zajištění činnosti pri mimořádnostech v železniční dopravě	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní diagnostikování poruch železničních hnacích vozidel

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit způsoby zjišťování poruch železničních hnacích vozidel	Ústní ověření
b) Vysvětlit zásady bezpečnosti při zjišťování poruch železničních hnacích vozidel	Ústní ověření
c) Popsat postupy při zajištění oprav železničních hnacích vozidel	Písemné ověření
d) Vyplnit dokumentaci pro zajištění opravy železničního hnacího vozidla	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení dokumentace železničních hnacích vozidel

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat dokumenty související s provozem a údržbou železničních hnacích vozidel	Písemné ověření
b) Vysvětlit postupy při vedení dokumentace železničních hnacích vozidel	Ústní ověření
c) Vyplnit dokumentaci železničních hnacích vozidel	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Koordinace provozu v přiděleném obvodu depa

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady řízení provozu na železnici	Ústní ověření
b) Předvést koordinaci provozu v podmínkách pravidelného grafikonu	Praktické předvedení
c) Předvést koordinaci provozu při mimořádnostech	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Koordinace činnosti železničních pracovníků podle směnového plánu a grafikonu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit princip směnového plánu a grafikonu	Ústní ověření
b) Vysvětlit zásady práce železničních pracovníků podle grafikonu	Ústní ověření
c) Vysvětlit zásady práce železničních pracovníků při mimořádnostech	Ústní ověření
d) Předvést postupy řízení činnosti železničních pracovníků při mimořádnostech	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení lokomotivních čet

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady řízení práce lokomotivních čet	Ústní ověření
b) Popsat principy přidělování práce lokomotivním četám	Písemné ověření
c) Prokázat znalost předpisů souvisejících s prací lokomotivních čet	Písemné a ústní ověření
d) Přidělit práci pro lokomotivní četu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení provozu na automatizovaném pracovišti strojmistra

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit způsob práce na automatizovaném pracovišti strojmistra	Ústní ověření
b) Předvést způsob práce na automatizovaném pracovišti strojmistra	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Koordinace posunu hnacími vozidly v depu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat proces koordinace posunu vozidel pro potřebu opravárenských zásahů	Ústní ověření
b) Popsat posun hnacími vozidly	Ústní ověření
c) Vysvětlit zásady odstavení kolejových vozidel v depu	Ústní ověření
d) Předvést stavění posunové cesty	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavování směnového plánu železničního provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady sestavování směnového plánu	Ústní ověření
b) Sestavit směnový plán	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Určování optimálního využívání strojních a personálních kapacit v železničním depu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady plánování využití strojních a personálních kapacit v depu	Ústní ověření
b) Vyjmenovat předpisy týkající se plánovaní kapacit v depu	Písemné ověření
c) Vytvořit plán využití kapacit v depu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_tp.aspx?id_jp=5348&kod_sm1=14).

Kritéria musí být ověřována v navazujících činnostech s využitím daných technologických postupů, zejména v oblasti osobní železniční dopravy.
Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k správnému provádění všech úkonů i k časovému hledisku zvládání operací.

Ověřování kritérií, u kterých je předepsáno praktické předvedení, může být prováděno pomocí simulace.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru provoz, organizace a ekonomika dopravy s praxí v délce minimálně 5 let v typové pozici strojmistr železniční dopravy nebo ve vyšší kvalifikaci, která zahrnuje požadavky na tento kvalifikační stupeň v oblasti provozování železniční dopravy, z toho minimálně tři roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou se zaměřením na železniční dopravu s praxí v délce minimálně 5 let v oblasti železniční osobní dopravy nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti provozování železniční dopravy, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na železniční dopravu s praxí v délce minimálně 5 let v oblasti železniční osobní dopravy nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti provozování železniční dopravy, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo dopravy, www.mdcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro vykonání zkoušky je třeba mít k dispozici prostory s technickým vybavením a sociálním zařízením vyhovujícím hygienickým standardům pro výukové prostory.
Pro vykonání zkoušky je třeba PC s přístupem na internet a s přístupem do aplikací uvedených v hodnoticím standardu této PK. Předpisy a dokumenty uvedené v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace musí být k dispozici v aktuálním znění v tištěné nebo elektronické podobě.
Pro účely ověření kritérií týkajících se kontroly stavu vozidel, jejich výběru pro vlakové souravy, je třeba mít k dispozici vhodné železniční vozidlo.
Pro vykonání zkoušky je třeba disponovat automatizovaným pracovištěm strojmistra nebo jeho simulátorem.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dopravu, logistiku, poštovní a doručovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
České dráhy, a. s.
Dopravní vzdělávací institut, a. s.